

Program 2017-2018

Den berømte medalje fra Den nordiske Industri- og Kunst-
udstilling 1872. Medaljens tekst: "For hvert et Tab igjen
Erstatning findes. Hvad udad tabes, det maa indad vindes"
skyldes digteren H.P. Holst.

FREDERICIA MUSEUMS VENNER BYDER VELKOMMEN TIL SÆSONEN 2017-2018. Vi håber, at rigtig mange vil deltage i vore arrangementer.

formand: Ole Engberg, tlf. 2344 3830, mail: OEN@KM.DK
næstfmd: Inger Skov, tlf. 2058 2960, mail: inger@lindbergskov.dk
kasserer: Per Skovsen, tlf. 6150 0434, mail: skovsen@fnk.dk
sekr: Tove Poulsen, tlf. 2172 9054, mail: petpoulsen@hotmail.com
best.medl: Søren Jakobsen, tlf. 5179 9342, mail: so_lo@live.dk

MUSEERNE I FREDERICIA

tlf. 7210 6980 mail: museerne@fredericia.dk

MEDLEMSORIENTERING

Brevportoen er dyr. Derfor beder vi de af vore medlemmer, der har en mail adresse, sende den til foreningens kasserer.

Betaling for kaffe og entré ved foreningens foredrag:

Gratis entré for medlemmer - 10 kr. for kaffe

Entré for ikke medlemmer: 30 kr. - 10 kr. for kaffe

Deltagelse i foreningens udflugter er betinget af medlemskab. Man kan indmelde sig i Fredericia Museums Venner på udflugterne.

KONTINGENT PR. ÅR

100 kr./enkeltperson. 200 kr./husstand. 300 kr./virksomheder.

FREDERICIA BOGEN

Udkommer hvert år den sidste torsdag i november.

Medlemmer af foreningen kan købe bogen til favørpris, men den **skal** bestilles senest 1. november 2017 på tlf.72106980 eller

pr. e-mail: museerne@fredericia.dk

Bogen **skal** være afhentet i museumsbutikken senest d. 15. december 2017.

Tirsdag d. 13. juni 2017 kl. 18.30 – ca. 22.00.

Forårsudflugt til Grænsemuseet i Christiansfeld.

Mødested: Busholdepladsen ved Fredericia Banegård, Jernbanegade.

Vi kører ad smukke veje sydpå. Efter en times foredrag og rundvisning på museet, krydser vi over vejen for at drikke kaffe på den gamle grænsekro "Frederikshøj".

Max. 40 deltagere. Tilmelding efter "Først til mølle"-princippet.

Pris: 125 kr. for bustur og kaffe.

Bindende tilmelding senest 1. juni 2017 til: Museerne i Fredericia, tlf. 7210 6980.

Mail: museerne@fredericia.dk

Tirsdag d. 27. juni 2017 kl. 19.00 – 21.00.

Åbent Hus på Museet.

Bymuseet i Jernbanegade holder "Åbent Hus" for medlemmerne af Fredericia Museums Venner. Der bliver lejlighed til at se samlingerne og tale med personalet.

Lørdag d. 23. september 2017, kl. 10.30 - ca. 20.00

Udflugt med bus til Skanderborg-egnen og det midtjyske sø-højland.

Mødested: Busholdepladsen ved Fredericia Banegård, Jernbanegade.

Vi sætter kursen mod nord, og første stop er ved den genfundne tidligere jernbanebro i Gammelstrup ved Gudenåen i nærheden af Østbirk / Brædstrup. Under ophold dér serveres en sandwich samt en øl / vand.

Derfra fortsættes ad smukke veje mod Mossø til Øm Kloster, hvor der bliver lejlighed til at se nærmere på resterne af det middelalderlige cistercienser-kloster.

Næste stop er ved den ejendommelige Veng Klosterkirke, hvor der er omvisning v/ den lokale præst.

I Skanderborg gøres der et kort ophold ved resterne af slottet med mulighed for en kort spadseretur til flere historiske seværdigheder, inden der fortsættes til Restaurant Sølyst, hvor der spises aftensmad.

Pris: 350 kr. pr. person, som dækker bus, entréer og forplejning (minus drikkevarer ved aftensmaden).

Bindende tilmelding senest d. 8. september 2017 til Museerne i Fredericia, tlf. 7210 6980. Mail: museerne@fredericia.dk

Foredrag i sæsonen 2017-2018

**Foredragene finder normalt sted i Lokalhistorisk Arkiv,
Frederik d. III's vej 6, Fredericia.**

Tirsdag d. 10. oktober 2017 kl. 19.30, Lokalhistorisk Arkiv.

Den russiske revolution 1917... og dens følger.

Foredrag ved lektor Erik Kulavig

Den russiske hærs modgang på den militære front samt social nød og korruption på hjemmefronten nedbrød i 1917 den russiske civilbefolkningens moral i en sådan grad, at det efter mange uroligheder gav grobund for bolsjevikernes oktoberrevolution under devisen "Al magt til sovjetterne, jorden til bønderne, fred til folkene og brød til de hungrende".

I foredraget fortælles kort om optakten til revolutionen samt hvad der foregik i de hektiske dage, og det belyses, hvad der blev følgerne af zarregnets undergang. Den russiske revolution fik også konsekvenser uden for det store land, bl.a. i Danmark – men hvilke?

Erik Kulavig er lektor ved Syddansk Universitet. Han er ekspert i russisk historie og har efter indgående forskning skrevet adskillige værker om forskellige aspekter og personer fra landet med mange dramatiske omvæltninger.

Onsdag d. 22. november 2017 kl. 19.30, Lokalhistorisk Arkiv
Dampkøkkener i Danmark og en speciel hilsen til Fredericia.
Foredrag ved bibliotekar Kirsten Norn.

Med åbningen af "*Kjøbenhavns offentlige Dampkjøkken*" i 1856 håbede velgørende borgere at kunne løse bespisningsproblemerne for stadens nødlidende borgere, som var ramt af prisstigninger på 40-50% på basale levnedsmidler. Dampkøkkenet blev finansieret med aktier og banklån. Alt i alt kostede det 46.000 rdl. Det nye teknologiske vidunder var et stående samtaleemne i byen og spredtes hurtigt til købstæderne. Snart bredte der sig en veritabel dampkøkken-feber i Skandinavien. Dampkøkkenets forvalter J. F. Johansen, Dannebrogsmænd, var som ung med i udfaldet fra Fredericia den 6. juli 1849. I krigen 1864 vendte han tilbage til Fredericia med egen militær dampkøkken konstruktion.

Onsdag d. 10. januar 2018 kl. 19.30, Lokalhistorisk Arkiv
Københavnerne i Jylland eller Den nationale Genrejsning efter 1864.
Foredrag ved historiker Jørgen Henneke.

Ved nederlaget i 1864 forsvandt over en tredjedel af Helstaten Danmark og landet blev dermed reduceret til en ubetydelig, homogen lilleputstat.

I foredraget fortælles om landets mentale og fysiske genrejsning; en proces, som aldrig ville have fundet sted, hvis ikke nogle få, visionære ildsjæle havde taget sagen i egen hånd og overhalet politikerne indenom.

En af de mest markante skikkelser i denne proces var ingeniørkaptajn Enrico Mylius Dalgas, som med oprettelsen af Det danske Hedeselskab i 1866, gennem de kommende år skabte et helt nyt Danmarksbillede på godt og ondt, bl.a. støttet af adelen og det københavnske storborgerskab. Denne overklasse investerede i enorme hede- og skovområder, byggede pompøse villaer og slotslignende residenser omgivet af smukke parkanlæg og anlagde mægtige plantager på de sandede hedejorder. I foredraget vises eksempler på forskellige typer skov- og hedejendomme fra Holsted i syd til Limfjorden i nord og der fortælles om forhistorien, ejendommenes grundlæggere og udvikling gennem det 20. århundrede; herunder de imponerende villaer og jagtslotte.

Et foredrag i Fredericia vil naturligt omfatte slægterne Dalgas, Morville og Mourier, der som bekendt nedstammede fra franske huguenotter i Fredericia.

Onsdag d. 7. februar 2018 kl. 19.00, Trinitatis Kirke

"Til evig ihukommelse."

Foredrag ved arkivar Karsten Merrald Sørensen, ph.d., Museerne i Fredericia.

Foredraget bygger på en undersøgelse af det sociale liv i danske købstadskirker i 1600- og 1700-tallet med særligt fokus på, hvordan man blandt andet profilerede sig selv inde i kirkerne. Det vil sige, hvordan man gennem gaver satte "evige" minder over sig selv og sin familie på epitafier, kalke, lysestager osv.

Dette er så samtidig en undersøgelse af, hvordan der var forskel på denne praksis i de forskellige byer, Fredericia, Kolding, Vejle og Horsens i 1600- og 1700-tallet.

Selvom disse fire byer lå relativt tæt på hinanden havde de vidt forskellige vilkår, og der var derfor også stor forskel på, hvordan de fire købstæders borgere benyttede deres lokale kirke til at sætte sig minder. I foredraget sættes der især fokus på de to sognekirker i Fredericia: Trinitatis og Sct. Michaelis, hvor forskellene træder meget tydeligt frem.

Foredraget afholdes i samarbejde med Menighedsrådet ved Trinitatis Kirke, og der er gratis adgang for alle. Kaffe koster kr. 20,-.

Onsdag d. 14.marts 2018 kl. 19.00, Lokalhistorisk Arkiv

Generalforsamling

Efter generalforsamlingen afsløres årets Frederik/Frederikke.

Der aflægges beretning fra museets virkeområder.

Derefter billedforedrag med glimt fra livet i Fredericia og omegn fra 1920'erne og 30'erne.

By- og voldvandring i 2017 med museumsinspektørerne kl. 19.00

Mødested er Bymuseet, Jernbanegade, hvis ikke andet er oplyst. Husk at se museets hjemmeside (www.fredericiahistorie.dk) for yderligere information.

Tirsdag 4/4 2017: "9. april i Fredericia" (Lars Froberg Mortensen).

Torsdag 20/4 2017: Voldvandring (Lars Froberg Mortensen).

Søndag 23/4 2017: Cykeltur rundt om Rands Fjord fra kl. 13-17 ved kulturarvsvejleder Mikael Holdgaard Nielsen og naturvejleder Bjarne Christensen.

Torsdag 27/4 2017: Voldtur fra Mindelunden. Start i Mindelunden, slut ved Landsoldatpladsen (Karsten Merrald Sørensen).

Torsdag 4/5 2017: **NB. Kl. 16.30.** "Under jorden" Fredericia og 2. verdenskrig (Lars Froberg).
Samme dag genåbner Bunkermuseet med ny udstilling.

Søndag 7/5 2017: "Skovens Dag" på Trelde Næs. Museet er repræsenteret ved kulturarvsvejleder Mikael Holdgaard Nielsen, som fortæller om næssets tidligere ejere, Ane Ryholt og Harald Plum, samt ved museumsinspektør Christian Ditlev Rasmussen (Nyborg Slot), som iført middelalderudrustning fortæller børn skrøner om Næssekongen og Ridder Ebbe.

Torsdag 11/5 2017: Den traditionelle "Store Bededagsvandring". Voldtur. Start ved Kastelet og Mindelunden. Se særskilt opslag. Deltagelse kræver køb af billetter på forhånd.

Lørdag 20/ 5 2017: **NB. Kl. 13.00:** Bymuseet (Vibeke Kaiser-Hansen).

Tirsdag 30/5 2017: Voldvandring (Lars Froberg Mortensen).

Torsdag 8/6 2017: Fredericias kirker inden for Volden. Start ved Trinitatis Kirke, slut ved Sct. Michaelis Kirke (Karsten Merrald Sørensen).

Torsdag 15/6 2017: Voldvandring (Lars Froberg Mortensen).

5. og 6. juli 2017: Se 6. juli program.

Torsdag 27/7 2017: **NB. Kl. 13.00:** Bymuseet (Vibeke Kaiser-Hansen).

Torsdag 10/8 2017: Voldvandring (Lars Froberg Mortensen).

Torsdag 17/8 2017: Byvandring (Lars Froberg Mortensen).

Torsdag 31/8 2017: "Quiz på volden" (Mikael Holdgaard Nielsen).

Torsdag 7/9 2017: Byvandring (Lars Froberg Mortensen).

Torsdag 21/9 2017: Bymuseet (Lars Froberg Mortensen).

Torsdag 28/9 2017: "Quiz på volden" (Mikael Holdgaard Nielsen).

Særudstilling: Fredag d. 1. september 2017 åbner en **særudstilling** på bymuseet baseret på arkivar Karsten Merrald Sørensens seneste forskning omkring kirken som socialt rum. Udstillingen kører i perioden 1. september til 30. november 2017 på bymuseet.